

Sverige tvingar fram ett övervaknings-EU

På fredag antar Europeiska rådet Stockholmsprogrammet. Då tar EU ett avgörande steg mot ett samhälle där allt fler kriminaliseras, misstänkliggörs och övervakas, menar medborgarrättsorganisationer. Men EU:s ordförandeland Sverige är stolta.

Stockholmsprogrammet lägger grunden för de kommande fem årens handlingar, och kommande decenniers strukturer, vad gäller EU:s brottsbekämpning och migrationspolitik.

Justitieminister Beatrice Ask och migrationsminister Tobias Billström har varit med och lagt upp riktlinjerna sedan 2007 då de tillsammans med ett dussintal andra EU-politiker deltog i EU:s "Framtidsgruppen". Nu är processen avslutad. På torsdag eller fredag väntas Stockholmsprogrammet utan ytterligare förhandling officiellt antas av stats- och regeringscheferna i europeiska rådet.

Utspelen från Billström och Ask, liksom de officiella dokumenten kring Stockholmsprogrammet, har hela tiden betonat att avtalet är en bra balans mellan EU-medborgarnas frihet och säkerhet, och att det ger "mervärde" åt oss alla.

– När vi nu närmar oss slutet i

förhandlingarna vågar jag påstå att vi lyckats, sade Beatrice Ask i förra veckan.

En av Stockholmsprogrammets mest kunniga kritiker är Tony Bunyan, journalist och grundare till den brittiska medborgarrättsorganisationen Statewatch. Bunyan menar att Stockholmsprogrammets innehåll har förändrats under det senaste halvårets svenskledda förhandlingar, men att det framför allt är kosmetiska förbättringar.

– Du kommer inte att få Sveriges ordförandeskap att säga att Stockholmsprogrammet lägger grunden för ett EU-övervaknings-samhälle, men allt är fortfarande där: hinder ska tas bort och nya teknologier ska till för att det ska bli lättare att övervaka och samla in och dela information mellan EU-ländernas myndigheter.

TONY BUNYAN OCH EN RAD andra organisationer menar att framför allt papperslösas rättigheter ytterligare försämrats av Stockholmsprogrammet. Det innebär enligt bland annat medborgarrättsorganisationen European civil liberties network att EU kan fortsätta sin "skamlösa exploatering" av papperslösa arbetare.

EU:s gränsbevakningsbyrå Frontex roll ska stärkas: arbetet

intensifieras med att agera gränspolis, föra hem migranter med tvång, och utvisa flyktingar till tredje land, såsom Libyen, trots att dessa länder ofta är ökända människorättsförbrytare.

Amnesty skickade i förra veckan ett brev till Beatrice Ask och Tobias Billström för att påtala bristerna i Stockholmsprogrammet.

– En migrationspolicy som endast tar upp hur migranter ska skickas tillbaka, utan att på allvar ta upp frågan om irreguljära migranternas rättigheter, kommer inte att fungera. I stället finns det en risk att EU:s trovärdighet undergrävs ännu mer. Det handlar om godtyckliga fängslanden, om människor som har skickats tillbaka med tvång och även om människor som har dött när de övergivits ute på havet, sade Natalia Alonso, tillförordnad chef för Amnestys EU-kontor i Bryssel.

Billström och Ask har inte gett något formellt svar på brevet, enligt Amnesty. Men under en interpellationsdebatt i riksdagen förra veckan gav Billström en kommentar till Amnestys uttalande.

– När man hör det uttalandet frågar man sig om den organisationen över huvud taget har läst programmet.

CHRISTOPHER HOLMBÄCK

christopher.holmback@arbetaren.se